

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS SPRENDIMO „DĖL UAB „NEMĖŽIO KOMUNALININKAS“ GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO PASLAUGŲ KAINŲ NUSTATYMO IR SUBSIDIJAVIMO“ PROJEKTO

2024 m. gegužės 2 d.
Vilnius

1. Projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Sprendimo projekto tikslas – siekti, kad kuo daugiau gyventojų optimaliomis sąlygomis ir kainomis gautų viešai tiekiamą geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas, didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą.

2. Kaip šiuo metu yra reguliuojami projekte aptarti teisiniai santykiai:

Vienas pagrindinių vietos savivaldos principų, įtvirtintų Vietos savivaldos įstatymo (toliau – Įstatymas) 4 straipsnio 2 punkte, yra tai, kad vietos savivalda grindžiama savivaldybių savarankiškumo ir veiklos laisvės pagal Konstitucijoje ir įstatymuose apibrėžtą kompetenciją. Įstatymo 6 straipsnio 30 punkte skelbiama, kad prie savarankiškųjų savivaldybių funkcijų priskiriamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas. Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte apibrėžta, kad šias funkcijas savivaldybės atlieka pagal Konstitucijos ir įstatymų suteiktą kompetenciją, įsipareigojimus bendruomenei ir šios interesais. Įgyvendinama šias funkcijas, savivaldybė turi Konstitucijos ir įstatymų nustatytą sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo ir įgyvendinimo laisvę ir yra atsakinga už savarankiškųjų funkcijų atlikimą. Įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 14 punkte nustatoma išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija priimti sprendimus teikti mokesčių, rinkliavų ir kitas įstatymų nustatytas lengvatas savivaldybės biudžeto sąskaita, sprendimus dėl sumokėtų mokesčių, rinkliavų (ar jų dalies) kompensavimo tvarkos nustatymo ir šių kompensacijų teikimo savivaldybės biudžeto sąskaita. Įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 29 punkte apibrėžta, kad prie išimtinės savivaldybės tarybos kompetencijos priskiriamas ir kainų bei tarifų už savivaldybės valdomų įmonių, biudžetinių ir viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) teikiamas atlygintinas paslaugas <...>, centralizuotai tiekiamos šilumos, šalto ir karšto vandens kainų nustatymas (tvirtinimas). Įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 30 punkte įtvirtinta nuostata, kad išimtinė tarybos kompetencija yra ir sprendimų dėl kompensacijų tam tikroms vartotojų grupėms mokėjimo priėmimas.

3. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Teigiamas rezultatas – kuo daugiau gyventojų optimaliomis sąlygomis ir kainomis gaus viešai tiekiamą geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo paslaugas, padidės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas.

4. Galimos neigiamos priimto sprendimo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų pasekmių nebus.

5. Lėšų poreikis ir šaltinis (-iai):

Subsidijoms už geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų subsidijavimą preliminarus lėšų poreikis 2024 m. metams – 690 000 Eur.,

6. Projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Specialistų išvadų bei vertinimų negauta.

7. Kiti pagrindimai, skaičiavimai ar paaiškinimai:

Vilniaus rajono savivaldybės taryba, atsižvelgdama į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) išduotą Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos licenciją Nr. L7-GVTNT-33, 2015 m. lapkričio 20 d. sprendimu Nr.T3-446 paskyrė UAB „Nemėžio komunalininkas“ viešuoju geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju. Taryba 2024 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. O3E-652 „Dėl UAB „Nemėžio komunalininkas“ geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų nustatymo“ nustatė geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas (be PVM): vartotojams, perkantiems geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas bute – 2,91 Eur/m³, ir vartotojams, perkantiems geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas individualių gyvenamųjų namų ar kitų patalpų, skirtų asmeninėms, šeimos ar namų reikmėms, įvaduose – 2,87 Eur/m³. Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje yra 4 viešieji geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tiekėjai (toliau – Tiekėjai): UAB „Nemenčinės komunalininkas“, UAB „Nemėžio komunalininkas“, BĮ „Prūdiškių socialinės globos namai“, UAB „Vilniaus vandenys“.

UAB „Vilniaus vandenys“ aptarnauja tiek Vilniaus miesto (pagrindinė jos veiklos teritorija), tiek iš dalies ir Vilniaus rajono gyventojus, tačiau palyginus su Vilniaus miestu, Vilniaus rajono teritorijoje esantys vartotojai sudaro nežymią, neesminę UAB „Vilniaus vandenys“ vartotojų dalį. UAB „Nemenčinės komunalininkas“ ir UAB „Nemėžio komunalininkas“ aptarnauja Vilniaus rajono teritorijos dalį, kurios neaptarnauja likę du tiekėjai, ir tai yra visas jų vartotojų skaičius, t. y. pajamų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo srityje iš kitų (gretimų savivaldybių) teritorijų jie negauna.

Taip jau susiklostė, jog UAB „Vilniaus vandenys“ dėl didelio skaičiaus abonentų Vilniaus mieste, tame pat mieste išplėtotų centralizuotų geriamojo vandens bei nuotekų tinklų, vykdomų (ar jau įvykdytų) šių tinklų renovacijų, atnaujinimo, dalyvavimo Europos Sąjungos finansuojamuose projektuose ir pan., visuomet Vilniaus rajono gyventojams, gyvenantiems šios įmonės aptarnaujamoje rajono dalyje, gali pasiūlyti žymiai mažesnes kainas nei tai gali padaryti likę tiekėjai. Matydama tokį didelį kainų skirtumą ir suprasdama jog jis susidaro dėl objektyvių priežasčių (ilgi, seni šių įmonių aptarnaujami tinklai, didelis vandens ėmimo ir nuotekų tvarkymo įrenginių skaičius, mažas abonentų skaičius dėl ko tampa labai brangu, o kartais ir netikslinga tuos tinklus renovuoti), Vilniaus rajono savivaldybės taryba jau daugelį metų yra nusprendusi (ir nuosekliai to laikosi) rajono gyventojams, kurie neturi išskolinimų daugiau kaip už 3 mėnesius, savo biudžeto sąskaita kompensuoti UAB „Vilniaus vandenys“ ir UAB „Nemėžio komunalininkas“ kainų skirtumą. Tokiu būdu visiems rajono gyventojams, nepaisant to, kurio Tiekėjo paslaugomis jie besinaudotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kaina yra suvienodinama, t. y. prilygsta UAB „Vilniaus vandenys“.

8. Projektą siūloma svarstyti komitete (-uose):

Ekonomikos ir finansų, sveikatos, šeimos ir socialinių reikalų, teisėtvarkos ir savivaldos, kaimo, vietinio ūkio ir teritorijos planavimo, švietimo, kultūros, sporto ir jaunimo reikalų komitetuose.

Vietinio ūkio skyriaus vedėjas

Miroslav Romanovski

Vietinio ūkio skyriaus vedėjo pavaduotoja

Jolanta Stankevič